

LJUBICA ĐORĐEVIĆ (1922. – 1999.) – SVEUČILIŠNA PROFESORICA

LJUBICA ĐORĐEVIĆ (1922–1999) – UNIVERSITY PROFESSOR

Vera Petrović

veramilanovicpetrovic@gmail.com

Univerzitetaska biblioteka „Svetozar Marković“

Jelena Smailagić

jelena.jecaducati.93@gmail.com

Univerzitet Megatrend, Fakultet za kulturu i medije, Beograd

EUDK / UDC 02:37(092)(497.11)

Stručni rad / Professional paper

Sažetak

Ljubica Đorđević karijeru bibliotekara započela je na Katedri za jugoslovensku književnost, potom je bila bibliotekar, pa prvi bibliograf s takvim zvanjem, a 1980. godine postala je prvi profesor na tek osnovanu Smeru za bibliotekarstvo na Filološkome fakultetu u Beogradu. Zauzimala se za školovanje bibliotekara i zaslužna je za osnivanje spomenuta Smera za bibliotekarstvo, na kojem je predavala Osnove bibliotekarstva. Na ovom pionirskom poslu imala je potporu i pomoć profesora Miroslava Pantića, Vladana Nedića, Ljubinke Bašović i Vojislava Maksimovića. Kao odličan znalac i pedagog bila je predavačica na postdiplomskim studijima ne samo na Filološkome fakultetu već i na Fakultetu dramskih umetnosti u Beogradu, na kojem je predavala Tehniku naučnog rada.

Ključne riječi: bibliotekarstvo, Ljubica Đorđević, profesor

Summary

Ljubica Đorđević began her career as a librarian at the Department of Yugoslav Literature, at first she was a librarian, than the first bibliographer with such a title, and in 1980, she became the first professor at the newly founded Department for Librarianship at the Faculty of Philology in Belgrade. She made a case for educating the library staff and was responsible for the establishment of the aforementioned Seminar for Librarianship, where she taught the course entitled Basics of Librarianship. For this pioneering work, she had the support and

assistance of professors: Miroslav Pantić, Vladan Nedić, Ljubinka Basović and Vojislav Maksimović. As an excellent educator and pedagogue, she was engaged as a lecturer in postgraduate studies not only at the Faculty of Philology, but also at the Faculty of Dramatic Arts in Belgrade, where she taught the course entitled Techniques in Scientific Approach.

Key words: librarianship, Ljubica Đorđević, professor

Uvod

Ljubica Đorđević rođena je 8. listopada 1922. godine¹ u Kragujevcu, kao jedino dijete Mihaila J. Đorđevića (Kragujevac, 1878. – Kragujevac, 1958.) i Stanice Đorđević, rođene Tošnić (selo Slavkovića pokraj Valjeva, 1882. – Beograd, 1969.). Osnovnu školu završila je 1932. godine, prva četiri razreda gimnazije 1936. godine, tri razreda učiteljske škole prije rata, a četvrti završni razred poslije rata. „Svjedočila je tragičnu događaju u Kragujevcu“² te je 22. listopada 1941. godine donijela samostalno prvu životnu odluku: s učeničkom torbom, bez ikakvih priprema, bez oproštaja s roditeljima, uputila se u Kragujevački partizanski odred.³ Ljubica Đorđević sudjelovala je u narodnooslobodilačkoj borbi od 22. listopada 1941. do 28. veljače 1945. godine. Bila je borac, prema potrebi se angažirala kao medicinsko osoblje, a s posebnim je zadovoljstvom prihvatila angažiranje u kulturnoj i obrazovnoj djelatnosti.

Poslije uspješne političke karijere, koja je trajala do 1949. godine, u svijet knjižničarstva ušla je 1. ožujka 1952. godine dobivši posao knjižničara⁴ na Filozofskome

¹ Prema podacima u Izvodu iz matične knjige rođenih, datum rođenja je 8., a ne 9. listopada. Vidi: Leksikon pisaca Jugoslavije: Knj. II: Đ-J. Beograd: Matica srpska, 1979. Str. 37.), a navedeno je i ime majke Stana umesto Stanica.

² 21. listopada 1941. godine pred njezinim očima iz učionice i klupa izvedeni su njezini drugovi, đaci, profesori, direktor i svi službenici muškarci, svi strijeljani, a i sama je bila na popisu za egzekuciju.

³ Govoreći iskreno o ovom trenutku, rekla je: „Pobude da odem u partizane bile su ljudske: neposredna opasnost od streljanja ili odvođenja u logor, i svesni način da izbegnem lično očajanje zbog opšte tragedije. Odazvala sam se sudbinskom pozivu mojoj generaciji da se borimo protiv fašizma i za oslobođenje porobljene zemlje. U ono vreme rodoljublje je bilo osećanje najvišeg ranga, a ideali su bili kompatibilni sa iluzijama.“ Vidi: Jevtić, M. Bibliotekari. Beograd: Zajednica bibliotekara Srbije, 1988. Str. 15-20.

⁴ „Poslove knjižničara može da obavlja lice sa stečenim srednjim obrazovanjem u četvorogodišnjem trajanju i položenim stručnim ispitom. Poslove višeg knjižničara može da obavlja lice sa završenim dvogodišnjim studijama na višoj školi u skladu sa ranije važećim propisima i sa položenim stručnim ispitom. Poslove bibliotekara može da obavlja lice sa stečenim visokim obrazovanjem na studijama prvog stepena u trogodišnjem trajanju i položenim stručnim ispitom. Poslove diplomiranog bibliotekara mogu da obavljaju: a) lica sa stečenim visokim obrazovanjem na studijama prvog i drugog stepena u oblasti bibliotekarstva i informatike, u

fakultetu u Beogradu, u biblioteci Seminara za jugoslovensku književnost. Savjesna i odgovorna, poslije pripravničkog staža i stečena iskustva državni je ispit položila 1954. godine u Narodnoj biblioteci Srbije s odličnim uspjehom. Radeći u biblioteci, okružena knjigama, nastavila se obrazovati. Studij književnosti započela je na Filozofskome, a diplomirala na Filološkome fakultetu 1961. godine. Na postdiplomskom studiju obranila je 15. siječnja 1966. godine magistarski rad kod mentora prof. dr. Slobodana Ž. Markovića: *Kritičarsko delo Velibora Gligorića. Period između dva svetska rata*. U knjižnicama njezin magistarski rad nije sačuvan, a nije sačuvan ni u ostavštini prof. dr. Markovića. Svoje formalno obrazovanje završila je izradom doktorske disertacije *Pesničko delo Desanke Maksimović*, koju je obranila 20. studenog 1972. godine, kod mentora prof. dr. Dimitrija Vučenova. Promovirana je u doktora znanosti 3. travnja 1973. godine. Bibliotekarskoj profesiji svestrano se predala radeći na knjižničarskim, bibliotekarskim i bibliografskim poslovima, a od 1980. godine i na obrazovanju budućih bibliotekara.

Ljubica Đorđević kao sveučilišna profesorica

Ljubica Đorđević uvelike je pridonijela osnivanju Smera za bibliotekarstvo na Filološkome fakultetu u Beogradu, na kojem je predavala, kao prva profesorica, Osnove bibliotekarstva od akademske godine 1980./1981. sve do akademske godine 1987./1988. godine, kada je umirovljena. Kako bismo istaknuli važnost doprinosa Ljubice Đorđević u osnivanju Smera za bibliotekarstvo, ukratko ćemo navesti događaje od 1948., kada počinje raditi Srednja bibliotekarska škola, sve do 1979. godine. Inicijativa da se osnuje Odsek za bibliotekarstvo pokrenuta je 1963. godine, akademske godine 1964./1965. počeo je četverogodišnji studij na Grupi za bibliotekarstvo, koji je ugašen akademske godine 1965./1966., a na kojoj je diplomiralo ukupno 17 studenata. Akademske godine 1975./1976. pokušavalo se organizirati postdiplomski studij, ali se na tome i ostalo.

Važna je reforma visokoškolskih programa iz 1978. godine, kada su stečeni uvjeti za formiranje akademskog programa za bibliotekare. Zaslugom prof. dr. Miodraga Popovića, prof. dr. Miodraga Sibinovića i prof. dr. Ljubice Đorđević, uz razumijevanje i potporu Nastavno-naučnoga veća i Saveta, Filološki fakultet u Beogradu otvorio je Smer za bibliotekarstvo. Prodekan za nastavu, prof. dr. Miodrag Sibinović

trajanju od najmanje četiri godine i položenim stručnim ispitom; b) lica sa stečenim visokim obrazovanjem na studijama prvog i drugog stepena u drugim oblastima, u trajanju od najmanje četiri godine i položenim stručnim ispitom.“ Vidi: Zakon o bibliotečko-informacionoj delatnosti. // Službeni glasnik RS 52(2011). [citirano: 2020-05-05]. Dostupno na: <https://www.paragraf.rs/propisi/zakon-o-bibliotecko-informacionoj-delatnosti.html> (*Zakon* reguliše obrazovna struktura u bibliotečko-informacionoj delatnosti, članom 46.).

i Komisija za nastavni plan i program u sastavu prof. dr. Miodrag Popović, prof. dr. Ljubica Đorđević i mr. Mate Lončar, sa stručnjacima iz svih velikih knjižnica u Srbiji, izradili su plan i program, koji je osim teorijskog znanja zadovoljavao i praktične potrebe u knjižničarskoj djelatnosti.

Smer za bibliotekarstvo počeo je raditi akademske godine 1980./1981., kao redoviti dvogodišnji interkatedarski studij. Administrativno je bio u sastavu Odseka za jugoslavenske književnosti, sve do akademske godine 1988./1989., kada su ukinuti smjerovi. Akademske godine 1990./1991. uspostavljena je Katedra za bibliotekarstvo i informatiku, jedna od 13 na Filološkome fakultetu. Zanimljivo je to da je osnovana prvo za postdiplomski studij, pa tek sljedeće akademske godine, 1991./1992. za osnovne studije. Možemo samo pretpostaviti da je tadašnjem kadru trebalo više vremena za pripremu nastave na osnovnim studijima.

Ljubica Đorđević ostavila nam je u zalog unapređivanje bibliotekarske struke, izobrazbu njezinih djelatnika kako bi mogli pratiti sve inovacije koje nam donosi primjena suvremenih informacijskih tehnologija. U svojim radovima, koje je predstavljala na sastancima i skupovima, kao aktivna članica strukovnih asocijacija, govorila je o aktualnim pitanjima, upozoravala na potrebu pisanja i objavljivanja stručnih radova, magistarskih i doktorskih disertacija.

Proučavajući dostupnu građu, zaključeno je da je Ljubica Đorđević bila izuzetna žena, nadarena, s vizionarskim sposobnostima da spozna i predvidi. Svoj je talent i shvaćanje svijeta umjela podijeliti i prenijeti studentima. U knjižničnoj znanosti prepoznala je potrebe koje su bile relevantne i aktualne za tadašnje bibliotekarstvo naše zemlje, a za probleme je pronalazila moguća rješenja. Znala je spojiti međunarodna pravila i standarde s ondašnjim potrebama. Govorila je o centraliziranoj nabavi i obradi knjižničnoga materijala samo jedanput, uviđajući prednosti takva načina nabave i obrade. Možemo reći da je svojim izlaganjima bila pokretačica konzorcija za ujedinjenu nabavu i centraliziranu obradu knjižničnoga materijala.

Kao sveučilišna profesorica na Smeru za bibliotekarstvo, osim velike zasluge za njegovo osnivanje i regionalnu saradnju s drugim sveučilištima, uspjela je menadžerskim sposobnostima osigurati vrhunski profesorski kadar. Za predmet Istorija knjige i pisma bila je angažirana izvanredna prof. dr. Ljubinka Bašović, a za Naučne informacije i bibliografiju izvanredni prof. dr. Vojislav Maksimović, čime je kvaliteta nastave na novoosnovanom smjeru bila podignuta na najvišu razinu.

Poslije pet godina reizabrana je za izvanrednog profesora za predmet Osnovi bibliotekarstva na Odseku za jugoslovenske književnosti Filološkoga fakulteta u Beogradu, 14. studenoga 1985. godine.⁵ Kao odličan znanstveni znalac i pedagog sudjelovala je na postdiplomskim studijima ne samo na Filološkome fakultetu već i na

⁵ Odluka br. 2/91/1 od 14. 11. 1985. godine / predsjednik Saveta Filološkog fakulteta prof. dr. Miroslav Pantić. (Dokument iz Pismohrane Filološkoga fakulteta u Beogradu.)

Fakultetu dramskih umetnosti u Beogradu, gdje je predavala Tehniku naučnog rada. Prema sjećanju prof. dr. Svetozara Rapajića, na magistarskim studijima Ljubica Đorđević držala je predavanja kao honorarna profesorica od 1986. do 1988. godine.⁶

Skup nastavnika bibliotekarstva na sveučilištima u Jugoslaviji, treći po redu, održao se od 29. do 30. siječnja 1987. godine, na Filološkome fakultetu u Beogradu. Tema trećega interkatedarskog skupa bila je Naučna istraživanja u bibliotekarstvu. „Skupu su prisustvovali ne samo predstavnici fakulteta na kojima se izučava bibliotekarstvo, već i predstavnici nacionalnih, univerzitetskih biblioteka, kao i predstavnici: Saveza društva bibliotečkih radnika Jugoslavije; Društva bibliotečkih radnika Srbije; Zajednice visokoškolskih biblioteka u Beogradu; Zajednice specijalnih biblioteka Srbije. Naravno, bilo je zainteresovanih bibliotekara i studenata. Skupom je rukovodilo odabrano predsjedništvo u sastavu: prof. dr. Vojislav Maksimović, prof. dr. Ljubica Đorđević i mr. Aleksandra Horvat.“⁷

U radu *Pristup istraživanjima srpske terminologije bibliotekarstva*, Ljubica Đorđević govorila je o problemima srpske terminologije. Pokazala je da se o stručnoj bibliotekarskoj terminologiji ne može govoriti samo kao da je dio lingvističkoga problema, već se ona mora promatrati u korelaciji s drugim znanostima. Bibliotekarstvo kao znanost koja se razvija, a time i njezina terminologija, mora pratiti suvremene tokove znanstvenog razvoja. „Bibliotekarsku terminologiju na srpskohrvatskom jeziku valja razmatrati kao posebnu kreativnu oblast, značajnu za osmišljavanje, diferenciranje, integrisanje, unificiranje sadržaja iz teorije bibliotekarstva i raznolike bibliotečko-informacione delatnosti; u njoj specijalisti za bibliotekarstvo imaju bitnu ulogu. Izrada srpske terminologije bibliotekarstva ne pripada području rešavanja praktičnih pitanja, koja ne zahtevaju korišćenje teorije i metoda nauke. Slično drugim disciplinama, među stručnjacima za bibliotekarstvo uobičajeno je razlikovati tri grupe. Svaka od njih posebno, po meri svoje kompetencije, i sve zajedno – idealno posmatrano – učestvuje u stvaranju stručne terminologije. Naučni radnici – na osnovu istraživanja u teoriji i praksi bibliotekarstva, interdisciplinarnim pristupom, uopštavanjem i sistematizacijom – doprinose naučnoj zasnovanosti i celovitosti bibliotekarske terminološke paradigme. Specijalisti praktičari, koji obezbeđuju mogućnosti svestranih korišćenja svih vrsta biblioteka i bibliotečko-informacionih sistema, daju svoje stvaralačke priloge stručnoj terminologiji iz predmeta kojima se profesionalno bave duže vreme, na osnovu razvojnih istraživanja. Stručnjaci za organizaciju bibliotečko-informacione delatnosti – koji rukovode i upravljaju procesima stručnog rada, odeljenjima, celom bibliotekom ili mrežom biblioteka – obo-

⁶ Za sve honorarno angažirane profesore nije se otvarao osobni dosje na Fakultetu dramskih umetnosti, tako da se moramo pouzdati u usmenu informaciju.

⁷ Petrović, V. Ljubica Đorđević kao bibliotekar, bibliograf i univerzitetski profesor: doktorska disertacija. Pale: Filozofski fakultet, 2018.

gaćuju stručnu terminologiju iz sektora svojih odgovornosti i na osnovu teorijskih izučavanja. Sve tri grupe specijalista, ako kolektivno rade, mogu uspješno kreirati i obnavljati srpskohrvatsku bibliotekarsku terminologiju tako da bude adekvatna onoj na svetskim jezicima.⁸

Isticanjem timskog rada na državnoj razini Ljubica Đorđević isticala je da bi to mogao biti jedini put do uspjeha jer je bila uvjerena da gledanjem u prošlost nema velikih rezultata. Stručnjaci se u svijetu organiziraju na nacionalnoj i međunarodnoj razini, a rezultat su jednojezični i višejezični terminološki rječnici. Realizaciju tih ideja Ljubica Đorđević nije doživjela. *Bibliotekarski terminološki rečnik: englesko-srpski, srpsko-engleski*⁹ objavljen je 2002. godine kao internetsko izdanje, a 2004.¹⁰ kao tiskano izdanje; *Rečnik bibliotekarstva i informacionih nauka*, 2014.¹¹ kao e-izdanje, a 2017.¹² kao tiskano izdanje. *Nemačko-srpski, srpsko-nemački rečnik bibliotekarstva i informacionih nauka* objavljen je 2015. godine.¹³ Terminologijom se bavila i Stošić, proučavajući anglicizme u bibliotekarskome terminološkom rječniku.¹⁴ Valja istaknuti da su važan doprinos u bibliotekarskoj terminologiji dale Vraneš i Marković objavljivanjem pojmovnika *Od rukopisa do biblioteke*.¹⁵ Kolika je potreba za takvom literaturom, pokazuje podatak da je taj pojmovnik na srpskome jeziku imao tri izdanja (2006., 2008. i 2013. godine).

Ljubica Đorđević je u srpskohrvatskome jeziku nalazila da se u osnovi svakoga termina iz bibliotekarstva krije naknadno normiran termin iz standardnoga jezika. Navodila je primjer iz ruskoga terminološkog rječnika bibliotekarstva, u kojem je od 1 do 300 termina, oko 400 termina standardizirano.¹⁶ Upozoravala je na mogu-

⁸ Đorđević, Lj. Pristup istraživanjima srpske terminologije bibliotekarstva. // Naučna istraživanja u bibliotekarstvu: zbornik radova s Trećeg jugoslavenskog interkatedarskog skupa nastavnika. Beograd: Filološki fakultet, 1988. Str. 8–25. Isti članak objavljan u: *Bibliotekar* 40, 1-2(1988), 27-40.

⁹ Kovačević, Lj.; V. Injac-Malbaša; D. Begenišić. *Bibliotekarski terminološki rečnik: englesko-srpski; srpsko-engleski*. Elektronsko izd. Beograd: Narodna biblioteka Srbije, 2002.

¹⁰ Kovačević, Lj.; V. Injac-Malbaša; D. Begenišić. *Bibliotekarski terminološki rečnik: englesko-srpski, srpsko-engleski*. Beograd: Narodna biblioteka Srbije, 2004.

¹¹ Kovačević, Lj.; D. Begenišić; V. Injac-Malbaša. *Rečnik bibliotekarstva i informacionih nauka: [Elektronski izvor]: srpski, engleski, nemački*. Beograd: Narodna biblioteka Srbije, 2014. [citirano: 2020-05-05]. Dostupno na: <http://rbi.nb.rs/sr/home.html>

¹² Kovačević, Lj.; V. Injac-Malbaša; D. Begenišić. *Rečnik bibliotekarstva i informacionih nauka: englesko-srpski, srpsko-engleski*. Beograd: Narodna biblioteka Srbije, 2017.

¹³ Kovačević, Lj.; D. Begenišić. *Rečnik bibliotekarstva i informacionih nauka: nemačko-srpski/srpsko-nemački*. Beograd: Narodna biblioteka Srbije, 2015.

¹⁴ Stošić, D. *Anglicizmi u bibliotekarskom terminološkom rečniku: diplomski akademski rad – master*. Beograd: [D. Stošić], 2010.

¹⁵ Vraneš, A.; Lj. Marković. *Od rukopisa do biblioteke: pojmovnik*. 3. dop. i izm. izd. Beograd: Filološki fakultet, 2013.

¹⁶ Suslova, I. M.; L. N. Ulanova. *Bibliotečnoe delo: terminologičeskij slovar*. Moskva: Kniga, 1986.

će zamke pri upotrebi posuđenica, i to kad je riječ o korisniku koji je najvažniji, a one mogu otežati korištenje knjižnično-informacijskim sustavom. Nije zaboravljala istaknuti koliko je bitno i čuvanje kulturnoga identiteta. Isticala je da kvalitetni bibliotekarski termini u srpskom jeziku ne moraju biti zamijenjeni posuđenicama, a to su na primjer: sažetak, a ne rezime, ili zbirka, a ne kolekcija. Dokazala je da je 80 % termina poteklo iz imeničkih riječi, strukturalno kao jednočlane, višočlane, složenice ili skraćenice. Skretala je pozornost na to da prihvaćanje prevedena termina, bez prilagođavanja našem jeziku, može donijeti niz nejasnoća. Ljubica Đorđević to je pokazala na primjeru Univerzalne bibliografske kontrole (Universal Bibliographic Control – UBC), koji je trebalo prevesti kao Međunarodna bibliografska registracija dokumenata ili Međunarodna razmjena bibliografskih informacija. Doslovan prijevod donosi nejasnoće u značenju jer kontrola znači i nadzor i provjeru. U vezi s prijevodom UBK (Univerzalna bibliografska kontrola) nije samo isticala leksičke bitne probleme s prijevodom, da UBK ima značenje međunarodnoga programa za izradu svjetskog sustava razmjene bibliografskih informacija, već je razvojem knjižnično-informacijskog sustava vidjela prednosti neponavljanja u radu. Naime, svaku knjižničnu jedinicu treba obraditi jedanput, prema jedinstvenim standardiziranim pravilima, što je put od nacionalnog do svjetskog, odnosno globalnog protoka informacija.

Ljubica Đorđević vidjela je sveopći razvoj knjižnica u odnosu knjižnice i korisnika. Put knjige upoznala je od ulaska u knjižnicu do njezina korisnika, čitatelja. Isticala je da se potrebe knjižničnih korisnika moraju sustavno proučavati i da se na osnovi tih informacijskih potreba korisnika mora planirati rad knjižnica. Isticala je i nužnost stalna poboljšanja kvalitete usluga, a ta se kvaliteta morala provjeravati u izravnoj komunikaciji. Stalna interakcija između knjižnice i korisnika jedino može pridonijeti uspješnoj realizaciji i primjeni konkretnih ideja i prijedloga korisnika.

Ljubica Đorđević ostavila nam je u zalog unapređivanje knjižničarske struke, izobrazbu njezina kadra kako bi mogao pratiti sve inovacije koje nam donosi primjena suvremenih informacijskih tehnologija. Kao aktivna članica strukovnih udruga govorila je o aktualnim pitanjima, upozoravala na potrebu pisanja i objavljivanja stručnih radova, magistarskih i doktorskih disertacija. Isticala je također potrebu i važnost objavljivanja povijesti srpskoga bibliotekarstva. Mnogo je zaslužnih pojedinaca koji su zadužili knjižničarstvo, a o njihovu radu nemamo ostavljenih ujedinjenih pisanih tragova. Ni pojedine knjižnice nemaju još objavljene svoje povijesti nastanka i rada.

Zaključak

Karijeru Ljubice Đorđević možemo promatrati u dva razdoblja; prvo je njezina uspješna politička karijera do 1949. godine, a drugo od 1952. godine, kada je ušla u svijet bibliotekarstva. U radu smo istaknuli njezin prosvjetni doprinos školovanju visokoobrazovanih bibliotekara. Kao sudionica u osnivanju Smera za bibliotekarstvo i kao prva profesorica na njemu, osim obrazovne i odgojne uloge mladih bibliotekara, bila je i pokretačica važnih ideja i inicijativa. Menadžerska sposobnost da prepozna važnost i potrebe katedre za kvalitetnim kadrom na njezin su poticaj i ostvarene. Isticala je važnost i primjenu informacijskih tehnologija u stvaranju konzorcija za jedinstvenu nabavu i obradu knjižnog materijala. Upozoravala je na potrebu stalna istraživanja i rada u razvoju nacionalne stručne terminologije, kao i prevođenja svjetske terminologije. Obrazujući mlade, isticala je uvijek potrebu da se na znanstvenim temeljima istraži povijest bibliotekarstva, potičući na istraživanje i pisanje o životima i djelima zaslužnih za srpsko bibliotekarstvo.

Literatura

- Đorđević, Lj. Pristup istraživanjima srpske terminologije bibliotekarstva. // Naučna istraživanja u bibliotekarstvu: zbornik radova s Trećeg jugoslavenskog interkatedarskog skupa nastavnika. Beograd: Filološki fakultet, 1988. Str. 8-25.
- Đorđević, Lj. Pristup istraživanjima srpske terminologije bibliotekarstva. // Bibliotekar 40, 1-2(1988), 27-40.
- Jevtić, M. Bibliotekari. Beograd: Zajednica bibliotekara Srbije, 1988. Str. 15–20.
- Kovačević, Lj.; D. Begenišić. Rečnik bibliotekarstva i informacionih nauka: nemačko-srpski/srpsko-nemački. Beograd: Narodna biblioteka Srbije, 2015.
- Kovačević, Lj.; D. Begenišić; V. Injac-Malbaša. Rečnik bibliotekarstva i informacionih nauka: [Elektronski izvor]: srpski, engleski, nemački. Beograd: Narodna biblioteka Srbije, 2014. [citirano: 2021-05-05]. Dostupno na: <http://rbi.nb.rs/sr/home.html>
- Kovačević, Lj.; V. Injac; D. Begenišić. Bibliotekarski terminološki rečnik: englesko-srpski, srpsko-engleski. Beograd: Narodna biblioteka Srbije, 2004.
- Kovačević, Lj.; V. Injac-Malbaša; D. Begenišić, Rečnik bibliotekarstva i informacionih nauka: englesko-srpski, srpsko-engleski. Beograd: Narodna biblioteka, 2017.
- Kovačević, Lj.; V. Injac-Malbaša; D. Begenišić. Bibliotekarski terminološki rečnik: englesko-srpski: srpsko-engleski. Elektronsko izd. Beograd: Narodna biblioteka Srbije, 2002.
- Leksikon pisaca Jugoslavije: Knj. II: Đ-J. Beograd: Matica srpska, 1979.
- Odluka br. 2/91/1 od 14. 11. 1985. godine / predsednik saveta Filološkog fakulteta prof. dr. Miroslav Pantić

- Petrović, V. Ljubica Đorđević kao bibliotekar, bibliograf i univerzitetski profesor: doktorska disertacija. Pale: Filozofski fakultet, 2018.
- Stošić, D. Anglicizmi u bibliotekarskom terminološkom rečniku: diplomski akademski rad – master. Beograd: [D. Stošić], 2010.
- Suslova, M. I.; L. N. Ulanova. Bibliotечноe delo: terminologičeskij slaovar. Moskva: Kniga, 1986.
- Vraneš, A.; Lj. Marković. Od rukopisa do biblioteke: pojmovnik, 3. dopunjeno i izmenjeno izd. Beograd: Filološki fakultet, 2013.
- Zakon o bibliotečko-informacionoj delatnosti. // Službeni glasnik RS 52(2011). [citirano: 2020-05-05]. Dostupno na: <https://www.paragraf.rs/propisi/zakon-o-bibliotecko-informacionoj-delatnosti.html>